No. 3101. Zaterdag 28 October 1939. UTRECHT 56ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

EEN MISKEND KONINGSCHAP

Morgen viert opnieuw de gehele katholieke wereld het feest van Christus Koningschap. Het klinkt bijna als een bespotting: „Christus Koning van deze wereld", nu we leven in een tijd, waarin de wereld zich verder dan ooit van Christus Koningschap heeft afgewend en waanwijze dictators en andere regeerders menen een duurzame macht te kunnen scheppen, welke slechts steunt op materiële machtsmiddelen.

Zeker, in de wereld, zoals wij die kennen, is van een Koningschap van Christus helaas nog heel weinig te bespeuren. Een golf van ongeloof gaat over de wereld, men propageert openlijk het godlozendom, de door Christus geopenbaarde waarheden moeten plaats maken voor nieuwe dogma's, die geen grondslag vinden in de liefde tot God, maar in de liefde tot iets stoffelijks, als staat, nationale gemeenschap en hoe men dergelijke waarden ook noemt.

De gevolgen van deze uitdaging van God, van de openlijke negatie van Zijn Koninkrijk, zijn dan ook niet uitgebleven. Met angst en ontzetting zien wij de naaste toekomst tegemoet, nu het de schijn heeft, alsof elk menselijk verstand en gevoel, de wereldregeerders verlaten heeft om plaats te maken voor een hydra, die elke beschaving, elke menselijkheid zal uitroeien en verdelgen.

Wij behoeven hier geen beeld van deze verworden wereld, van de rampzalige mensheid te geven, die ondanks alle cultuur, alle wetenschap, alle techniek, ongelukkiger dan ooit is geworden, omdat zij wat geschapen was tot geluk en veredeling van de mens, in dienst heeft gesteld van een anderen Koning, van een andere macht, van een ander Rijk, dan dat Christus hier op aarde gepredikt heeft. We behoeven de dagelijkse oorlogsberichten te horen, om de bewijzen te vinden, dat niet Christus' Rijk heerst op aarde, maar dat van den duivel.

Te midden van de ontreddering van de decadentie op schier elk gebied, heeft de Paus enige jaren geleden aan geheel de katholieke wereld zijn wens te kennen gegeven, dat de laatste Zondag van October, voorafgaande aan de jubel van de zegevierende kerk en de herdenking van het lijden van hen, die Christus' Rijk reeds is toegezegd, maar er nog niet binnen mogen treden, zal gevierd worden door de strijdende Kerk hier op aarde als een dag van bezinning van onze taak als katholieken, om Christus Koningschap te herstellen in deze wereld.

Omtrent deze viering van Christus Koningschap bestaat er ook onder ons katholieken nog veel onkunde, misverstand, lauwheid en gemakzucht.

De viering van Christus Koningschap bestaat niet in het zingen van Schaepman's lied, ook niet in het oprichten van standbeelden op de pleinen onzer straten waarin Christus als Koning wordt afgebeeld.

De verdiensten daarvan zullen we allerminst ontkennen, maar men moet het toch zeker niet te hoog aanslaan. Want als we niets anders doen dan dit, och dan zullen we al heel weinig bereiken voor dit zo miskende koningschap.

De verbetering van de menselijke samenleving moet beginnen met de verbetering van ons zelf. Deze niet genoeg te herhalen waarheid geldt ook in de strijd voor Christus Koningschap!

Wij katholieken op de eerste plaats, moeten door ons persoonlijk voorbeeld Christus uitdragen in de wereld.

Daar in ons persoonlijk voorbeeld, ligt de oplossing om een ontredderde wereld terug te brengen aan de voeten van Christus Koning. Dat is het enige grote lichtpunt in deze tijd, dat wij katholieken het in handen hebben: „het Koningschap van Christus" zoals het zo ontzagwekkend beschreven staat in de tweede psalm tot werkelijkheid te brengen.

Maar dan moeten wij dat Koningschap van Christus breed en groots zien en niet in de dwaling volharden, dat wij Christus alleen eren en dienen door ons gebed in de kerk in de huiskamer. Zeker, de verovering van Christus zelf heeft gezegd: „Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld" en dus moet ook met bovennatuurlijke middelen dit Koninkrijk veroverd worden. Maar wij leven nu eenmaal hier op de wereld, wij moeten hier werken met natuurlijke middelen en ook op het terrein van het bovennatuurlijke kunnen we niets bereiken, indien we onze handen niet uit de mouwen steken en trachten ook met de machtsmiddelen, waarover de wereld beschikt, Christus Koninkrijk te doen

Hier hebben wij katholieken vooral nog een geweldige achterstand in te halen. Aan Christus behoort het hele leven: de kunst, de wetenschap, de gemeenschap, het zakenleven, het huwelijk enz. Dit alles heeft een ongelovige materialistische wereldbeschouwing aan Christus ontnomen en verdeeld onder de heidenen en godlozen. Men heeft Christls gebannen uit de schouwburgen, uit de universiteiten, uit de parlementen, men heeft Hem verbannen uit de beurs, men heeft Zijn zedeleer afgeschaft, men heeft de jeugd op de scholen opgevoed zonder God.

Ook hier waren de kinderen der duisternis weer verstandiger dan de kinderen des lichts. Wij hebben God overal uit laten verdringen, wij hebben heel het maatschappelijk leven buiten God laten opgroeien. We stelden ons tevreden, indien we Hem in onze kerken mochten behouden, met als gevolg, dat we thans in tal van landen leidende staatslieden hebben, die Hem thans ook uit de kerken nog trachten te verdringen en die thans de wereld besturen, zonder ook maar in iets te letten op Zijn wet en Zijn gebod, met als resultaat de wereld waarin we thans leven.

Christus' Koningschap, dat is dan ook niet alleen een feest van gebed in onze kerken, maar dat is ook een feest van voornemens voor een veroveringstocht. Onze tijd is een tijd van verovering. „Wij moeten Gods Koninkrijk heroveren. De cultuur, de kunst, de wetenschap, het zakenleven, dat alles, dat moet aan Hem terug".

Daarom moeten we gaan leven, gaan strijden, gaan offeren voor onze katholieke zaak.

Als wij zo onze taak zien, dan verdringen wij ons ook niet in allerlei beuzelarijen, dan staan wij niet altijd direct klaar met onze kleine, vaak afbrekende critiek, dan zetten we ons gemakkelijk over kleine persoonlijke teleurstellingen heen, want dan zien we alleen de grote zaak, de zaak van Gods Koninkrijk op aarde.

De wereld is uit haar voegen geslagen, met mokerslagen heeft de duivel Gods Koninkrijk op deze wereld vernietigt en verschrikkelijk zijn de gevolgen. Maar daar staat Christus, niet beledigd, uiet gegriefd, niet onverzoenlijk tegenover die wereld, die Hem opzettelijk heeft uitgebannen. Neen, als de grootmoedige, de vergevingsgezinde staat Hij daar, vragend opnieuw o meen onderdak in deze wereld. Niet om Hem Zelf, die in Zich volmaakt gelukkig is, maar voor het heil en geluk der mensheid.

Hij vraagt ons mee te helpen aan de uitvoering van Zijn plannen tot heiliging van de wereld.

Als een beroep op U wordt gedaan, U aan te sluiten bij de Kath. staatkunde, te offeren voor het bekeringswerk, dan horen we telkens de stem van Christus, die hier weer onderdak vraagt op al die terreinen waar men Hem heeft uitgebannen.

Zo moeten we het feest van Christus Koningschap verstaan, het thans nog door de wereld miskende Koningschap, dat wij katholieken moeten herstellen op elk terrein, tot geluk van de mensheid en tenslotte tot heiliging van onze zielen.

„CURAÇAO" EN EEN NIEUW REDACTIELID

Dezer dagen eerst namen wij inzage van een nummer van het gerenomeerde weekblad „Curaçao" wat ons reeds enkele weken geleden van bevriende zijde was toegezonden, voorzien van de nodige aantekeningen.

Ja goede vriend, we zijn het roerend met U eens, dat er heel wat copie zit in één zo'n nummer. Noemen we o.a. 't oncollegiaal optreden van de redactie-secretaris-medicus tegenover een Arubaanse collega-medicus: de verschillende frappante tegenstrijdigheden: de fraai journalistieke geestigheden, enz.

Maar m'n beste, we kunnen dit blaadje niet te veel eer aandoen, door op alles in te gaan. U kent het spreekwoord: één gek kan meer vragen als 100 wijzen kunnen antwoorden. Met een variant is, dit ook niet toepasselijk.

Maar toch zijn we dankbaar voor de toezending, omdat de lezing van het artikel **„Merkwaardig"** ons reuzen lachbuien verschafte, die we in deze crisisdagen wel gebruiken kunnen.

Het was bovendien zo aardig voor ons in het artikel (de ondertekening zal toch niet vergeten zijn?) een nieuw redactielid te ontdekken; en wel iemand, waarmede we al eens vroeger de degen hebben gekruist. „Een vos verliest wel zijn haren, maar niet zijn streken". En zo was ook het redactiepakje van „Curaçao" geen voldoende vermomming voor dit loze vosje. Trouwens, we hebben nimmer er aan getwijfeld, of dit antipapistisch pakje zou den schrijver goed gestaan hebben. Maar vooral nu zijn artikel zo juist cultureel-antipapistisch, persoonlijk tegen den hoofdredacteur van de Amigoe gericht was, die enige malen „zijn eerwaarde" (zetter! vergeet vooral niet met kleine letters) genoemd wordt, werd deze Wel Edele Zeer Geleerde met vlag en wimpel natuurlijk binnengehaald in de redactie van het bekende anti-papistische weekblaadje.

Nu is het dan ook niet meer „niet te veel eer", maar „ere wien ere toekomt".

Nu ter zake.

We hebben ons indertijd de tolk gemaakt van wat heel Curaçao zeide en nog zegt, met te schrijven in de Amigoe

„op papier hebben we hier op
„Curaçao wel een verordening
„tegen prijsopdrijving, maar in
„de praktijk is er nog niets ge-
„daan."

Heel voorzichtjes „want dergelijke raadgevingen", zo schreven wij „vallen bij ambtelijke kringen zo licht in kwade aarde", gaven wij daarbij een raad, om te doen zoals de minister van Economische Zaken in Holland handelde.

Welnu, deze ambtelijke kwade aarde heeft al gauw zijn disteltje voortgebracht. Het was artikeltje „Merkwaardig" in het befaamde weekblad „Curaçao".

Een echte distel, zonder innerlijke waarde, maar vol doornen.

Op het bovenstaande van de Amigoe had immers de Wel Edele Zeer Geleerde niets zakelijks te antwoorden als

„dat het departement van econo-
„mische zaken bij wijze van spre-
„ken dag en nacht werkt om de
„voedselvoorziening op Curaçao,
„wat er ook komt, te laten lopen."

Als we even schoolmeesterachtig (waarover nog straks) zouden willen gaan optreden, als de Wel Edele Zeer Geleerde hier aan het woord, en die blijkbaar buitengewoon is ingewijd in het departement van economische zaken, dan zouden we nog een aardigheid kunnen maken met de laatste uitdrukking (de boel laten lopen!) in het geciteerde stukje.

Maar laten we nog even zakelijk blijven en even citeren wat de Beurs schreef in van week tot week Zaterdag 21 October, 14 dagen later als het geciteerde uit „Curaçao":

> De Staten van Curaçao hebben aan het Bestuur een paar brieven op poten geschreven over de begroting en een over de prijsstijging, waarin enkele woorden zijn opgenomen, die waarschijnlijk velen uit het hart zijn gegrepen. Men vraagt het Bestuur iets te doen tegen ongeoorloofde prijsstijging of prijsopdrijving, en men vraagt bijvoorbeeld maatregelen te nemen inzake de huishuren die, nu het niet zo gemakkelijk zal zijn om materialen aan te voeren voor nieuwe huizen, misschien wel weer hoger zullen worden. Het is een mooi en goed voorstel, maar we zijn benieuwd om te horen welke maatregelen het Bestuur denkt te nemen en of het wel in het algemeen maatregelen nemen kan.

Het is toch wel zielig, dat de Wel Edele Zeer Geleerde zo weinig indruk heeft gemaakt met die bewering van „dag en nacht werken".

Nu nog, veertien dagen later, vragen de Staten, tenminste iets te doen en de Beurs onderstreept het, en zegt, dat deze woorden waarschijnlijk velen uit het hart gegrepen zijn.

Niet alleen de schrijver, maar ook de redactie van „Curaçao" door het artikel „Merkwaardig" op te nemen, hebben zich wel geweldig geblameerd. Het kon niet erger.

Het is werkelijk om medelijden te krijgen met dit nieuwe redactielid van „Curaçao", dat van zijn eigen redactie-secretaris moet ondervinden, dat deze als Statenlid vraagt om toch eens iets te doen!

En is het niet een mederedactielid van hem die in de Beurs dat nog eens onderstreept?

En nu nog even over het „schoolmeesterachtige".

De Wel Edele Zeer Geleerde is geweldig gestoord, doordat we schreven van „telegrammen te hebben gehoord". Hij vindt dit zelfs zo erg, dat hij van mening is, dat we de beheersing over taal en stijl hebben verloren.

We willen even den schoolmeester enkele vragen stellen:

1o. Is het soms niet mogelijk telegrammen te horen voorlezen?

2o. Is het soms niet mogelijk telegrammen uit de radio te horen? Deze twee vragen stellen we maar, nog afgezien hiervan, dat U ons artikel blijkbaar niet goed gelezen hebt en U niet begrepen hebt over welke telegrammen het gaat.

3o. Is het soms ook mogelijk dat er in een artikel drukfouten of fouten der correctoren voorkomen?

Als schoolmeester bent U misschien hiervan minder op de hoogte, maar wellicht zult Ge hiervan op de hoogte komen, nu Ge vaste medewerker zijt geworden aan het weekblad „Curaçao". Bij nalezing van Uw eigen artikel althans zult Ge wel tot de ontdekking gekomen zijn, dat er niet had moeten staan:

„Doch een blad van standing gelijk
„de Amigoe kraakt toch niet de arbeid
„van een bepaalde Gouvernementsin-
„stelling af", maar breekt toch niet......

Alleen willen we bij dit laatste ook nog even een zakelijke opmerking maken en de vraag stellen:

Wat zult U nu doen Wel Edele Zeer Geleerde, nu de Staten van Curaçao en de Beurs precies hetzelfde geschreven hebben als de Amigoe?

„Ik hoor het zo duizenden malen,
Dat liedje van eeuwige trouw,
En vóór nog mijn bladeren vallen,
Heeft een van beiden berouw!"

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Van het Westfront is er nog steeds geen nieuws. En van de oorlog ter zee horen we de laatste dagen ook weinig, een bericht dat de Engelse bommenwerpers de Duitse Gneisenan getroffen hadden, werd tegengesproken.

Dan heeft Von Ribbentrop een rede gehouden in Danzig, de minister die aan Hitler gezegd zou hebben, dat Engeland toch niet in de oorlog zou gaan om Polen en welke zodoende oorzaak zou geweest zijn van de huidige wereldoorlog, welke Hitler niet gewild heeft. Sommige nu menen al dat Ribbentrop's rede de woedende erkenning was van zijn tragische vergissing.

Hitler heeft enkele weken gezegd na zijn vredesaanbod, dat wanneer Engeland de oorlog wil, hij deze krijgen kan. En nu kwam dezer dagen de Volkische beobachter met de mededeling, dat men op groter schaal de luchtaanvallen op Engeland zal beginnen. Het schijnt van een andere zijde, dat de Engelse kustafweer met een groot aantal vliegtuigen is versterkt.

Uit Duitse grensafsluitingen, uit een conferentie van Hitler met zijn voornaamste bevelhebbers, enz., lijkt ons wel de conclusie gewettigd, Duitsland in de komende dagen, weken misschien wel wat van plan is.

Rusland gaat intussen verder met zijn veroveringen in de Baltische zee. En terwijl de onderhandelingen met Finland nog niet zijn beëindigd, vermoedelijk van wege de Aland-eilanden, lopen er al geruchten dat Rusland ook al de Zweedse havens Gothenborg en Karlskrona zou willen bezetten.

Men ziet hieruit in welke moeilijkheden neutrale staten komen kunnen.

En nu we hierbij aan onze neutraliteit denken, lijkt het wel van belang voor onze lezers hier over te nemen, wat in het begin van de oorlog „Ons Noorden" schreef op de vraag: „Waarom Nederland Neutraal?"

Over het beginsel, dat Nederland in deze oorlog een strikt neutrale houding heeft aan te nemen, bestaat er onder ons volk weinig verschil van mening. Inzake de motivering lopen echter de meningen nog al uiteen. Er zijn er, die uit zucht tot zeker lijfsbehoud voorstanders zijn van een neutrale onzijdigheid ,omdat wij langs die weg de meeste kans belopen eigen huid veilig te stellen. Het ligt intussen voor de hand, dat dit standpunt nu juist niet uitmunt door altruisme (onzelfzuchtigheid) en wanneer het dan nog gepaard gaat met een sterk partij kiezen tussen de strijdende partijen, dan heeft het veel weg van een houding, waarbij men anderen de kastanjes uit het vuur laat halen. Een neutraliteit zo opgevat, zou weinig anders dan een minderwaardige lafheid zijn en een volk allerminst sieren.

Gelukkig zijn er dan ook heel wat andere, betere en nobeler motieven om onze houding van strikte neutraliteit te verdedigen en het lijkt ons niet ongewenst, daarop te wijzen, omdat het ons bekend is, dat er velen zijn, die, al zouden ze allerminst onze neutraliteit, gezien de verschrikkelijke gevolgen daarvan voor ons volk, prijs willen geven, toch met eigen overtuiging enige moeilijkheden hebben. En zich zelf beschuldigen van zekere lafheid.

Deze opvatting is niet alleen onjuist, ze is ook ongewenst, omdat ze niet zonder gevaar is. Want het ligt voor de hand, dat de basis waarop een dergelijke neutraliteit steunt, weinig solied is ,omdat zij niet geschraagd wordt door een ware overtuiging en een sterk vertrouwen in de juistheid van dit standpunt!

En dit vertrouwen in onze neutraliteit is dringend nodig. Vertrouwen in de mogelijkheid, dat wij, wanneer wij ernstig willen en bereid zijn daarvoor grote offers te brengen, onze neutraliteit in alle moeilijkheden, die daarbij zich zullen voordoen, zullen handhaven, maar ook moeten wij hebben een moreel vertrouwen, door ons bewust te zijn, dat onze neutraliteit een juist beginsel is. En niet alleen voor ons land, maar voor heel Europa een grote en omvangrijke waarde bezit.

Over het vertrouwen in de mogelijkheid onze neutraliteit te handhaven, willen we het hier intussen niet verder hebben. We willen slechts volstaan met een korte uiteenzetting over de diepe zin die onze neutraliteit ook voor de oorlogvoerende volkeren heeft.

Uit het bovenstaande volgt reeds, dat onze neutraliteit haar waarde niet ontleent aan zich zelf. Immers indien zij niet meer was dan een uiting van vrees om tegenover het geweldig gebeuren van deze tijd uit een zucht tot eigen lijfsbehoud een passieve houding aan te nemen, zou zij niet anders zijn dan een uiting van een slap volk, dat levensrust en stoffelijk bezit, gemak en veiligheid stelt boven de gevaren die aan de verdediging van een rechtvaardige zaak verbonden zijn. Zo is het echter niet. Integendeel, de zin van de Nederlandse neutraliteit is gelukkig een geheel andere. In het enkele weken geleden verschenen boek van Mr. J. J. Schokking, getiteld: „In de klem der verdeeldheid", heeft deze bekende staatsman en politicus ook een definitie gegeven van het karakter der Nederlandse neutraliteit. En Mr. Schokking schetst daarin onze neutraliteit als volgt:

„Onze Nederlandse neutraliteit vertegenwoordigt een eigen waarde voor Nederland zelf en voor de wereld, die Nederland omringt. Nederlands neutraliteit maakt het mogelijk op ons grondgebied een grote mate van burgerlijke vrijheid te verwezenlijken. Niet alleen in onze instituten, maar ook in de sociale en politieke werkelijkheid. Door neutraal te blijven kan Nederland deze vrijheden voor de toekomst behouden. Slechts een Nederland, dat aan zijn burgers de gelegenheid biedt in vrijheid te leven, kan voor Europa nuttig zijn. Slechts zulk een Nederland kan aan het geheel der mensheid terzake van de sociale opbouw, terzake van recht en vrede de bijdragen verschaffen, waartoe het krachtens zijn verleden en krachtens de hoedanigheden van zijn bevolking in staat is.

Voor zijn neutraliteit zal Nederland zich grote opofferingen moeten getroosten op militair gebied en op dat der economische oorlogsvoorbereiding. Zinneloos zouden deze opofferingen zijn, wanneer ons volk niet over de gehele linie gedragen wordt door het bewustzijn, dat met de Nederlandse neutraliteit een hoog goed gemoeid is."

Aldus Mr. Schokking.

Het is een verheugend verschijnsel, dat in deze diepere zin, ook door de ons omringende volkeren, de betekenis van de neutraliteit der kleine landen wordt gezien, zoals uit de persbeschouwingen in de Duitse en Engelse pers der laatste dagen meermalen bleek. Het is juist voor de oorlogvoerende partijen van zeer grote waarde, dat in de onmiddellijke nabijheid der slagvelden enkele neutrale landen liggen als een kostbare oase, van waaruit verkwikking en hulp zo nodig geboden kan worden. Wij herinneren slechts aan de grote waarde, welke in de vorige wereldoorlog ons land had, o.m. bij de uitwisseling van de krijgsgevangenen en het verplegen van de invaliede strijders uit beide kampen. We wijzen er op, hoe juist van uit de neutrale staten de pogingen kunnen worden voorbereid om aan de vernielende strijd een einde te maken door het vinden van een sfeer, waarin een toenadering tussen de belligeranten weer mogelijk zal zijn. Zo kan een neutrale staat, midden in de verbijstering van het oorlogsgewoel, een rustige plek zijn, waar bezinning en objectiviteit bewaard blijven, twee begrippen, die nodig zijn om aan de oorlogsverdwazing zo spoedig mogelijk een einde te maken. We leven in een internationale sfeer van een diep wantrouwen tussen de grote mogendheden, hetgeen tot deze rampzalige oorlog heeft geleid. De staatshoofden van de kleine mogendheden en ook de H. Vader zijn helaas niet bij machte geweest, dit wantrouwen nu reeds te overbruggen, zodat deze oorlog voorkomen werd. Maar hen wacht straks de grote taak, zo spoedig de tijd er enigszins rijp voor is, een nieuwe poging om de vrede weer te doen herleven. En voor het doen en slagen van die poging, is de neutraliteit der kleine mogendheden een noodzakelijk element. Zo en zo alleen moeten wij onze neutraliteit verstaan en dan wordt zij een houding vol diepe betekenis, niet van egoisme, maar van echte mensenliefde en zal zij niet alleen ons eigen volk, maar heel de mensheid tot grote zegen worden.

Een neutraliteit zo opgevat, kan en moet ook breed gezien worden. Zij behoeft niet te leiden tot een verdoezeling van eigen beginselen, tot een verloochening van eigen overtuiging, zij geeft ons volkomen het recht, natuurlijk met mate en gepastheid, die niet onnodig kwetsen moet, een standpunt in het geschil in te nemen. Toen dezer dagen de Pauselijke Osservatore in een beschouwing, gewijd aan de gebeurtenissen, die aan de laatste dagen voor het uitbreken van de wereldoorlog voorafgingen, tot de conclusie kwam, dat Duitsland het uitbreken van de oorlog had verhaast, kwam het Nationale Dagblad tot de conclusie, dat de Kath. Kerk de zijde van de democratieën koos. Een volkomen onjuiste conclusie natuurlijk. Wie objectief uit aan hem voorgelegde feiten een eerlijk oordeel uitspreekt, kan natuurlijk zich vergissen, maar kiest daarbij geen partij voor een bepaalde groep of richting, maar alleen voor de waarheid en het recht. De conclusie van het Nat. Dagblad is even absurd, als dat men een rechter solidariteit zou verwijten met een misdadiger, omdat hij deze in een bepaald geval moet vrijspreken.

Een neutraliteit die de waarheid niet zou willen zien of haar althans niet durfde uit te spreken, zou in wezen niet anders dan een lafheid zijn.

Terecht heeft president Roosevelt dan ook onlangs gezegd, dat het opleggen van een neutrale houding aan het Amerikaanse volk, niet inhield dat men ook in zijn gedachten en meningen neutraal zal moeten zijn. Inderdaad, deze eis zou absurd zijn. Men behoeft niet de waarheid te verdoezelen of het recht te verdraaien, terwille van de neutraliteit, maar men moet wel eerlijk trachten recht en waarheid te dienen tegenover beide partijen gelijk.

Als wij zo onze neutraliteitsplicht opvatten, dan hebben wij ons daarvoor tegenover niemand te schamen en wel het allerminst tegenover ons zelf. Wij houden dan ons geweten eerlijk, we doen onze overtuiging geen geweld aan en wij dienen met deze houding een groot algemeen belang, juist in deze tijd van zo grote waarde, zodat deze neutraliteit het waard is, dat wij er de grootste offers voor brengen.

Voor 25 jaar in de West

Onder deze titel schreef C. K. Kesler in de Rijkseenheid enkele historische aantekeningen, over de toestand hier tijdens het uitbreken van de wereldoorlog.

En hij schrijft dan:

In de West bemerkte men daarvan direct niet zoveel. De radio verkeerde nog in een toestand van eerste ontwikkeling: wat er in Europa geschiedde, moest men vernemen door kabel-telegrammen en door couranten en brieven. Maar, kon men die telegrammen vertrouwen? Zij kwamen op Curaçao langs de Franse kabel; zij gaven dus nieuws, waarvan slechts één der oorlogvoerende partijen beoordeelde, of het wereldkundig gemaakt mocht worden. De vraag deed zich op beangstigende wijze voor, of het Moederland ook in het conflict betrokken was geworden. Men vroeg zich af: Is ons land wellicht reeds op dit ogenblik, geheel of gedeeltelijk, evenals België, het toneel van verwoestende strijd? Wij wisten het niet, maar vreesden het ergste, toen de telegraaf de tijding bracht, — een tijding, die weldra echter bleek onwaar te zijn, — dat een deel van het Duitse leger door Noord-Limburg getrokken was. Aan die onzekerheid kwam een eind, toen na een kleine drie weken de eerste Hollandse couranten met de oorlogsberichten kwamen. Toen lazen wij in ademloze spanning van de inval in België, van de val van Luik, van de verwoesting in zovele weerloze steden, van de beschieting van Antwerpen!

Toen lazen wij ook, dat de Britse marine zich tot taak gesteld had, de wereldzeeën schoon te vegen van Duitse oorlogsbodems. Dat zij daarmede bezig was, hadden wij reeds menen te zien. Op een avond tegen zonsondergang zagen wij van een heuvel op niet zo grote afstand in zee, twee, misschien drie schepen — waren het Engelsen? — naar het Westen koersen met grote snelheid. Dat toonden duidelijk de dikke rookwolken, die als zwarte, onheilspellende wimpels achteraan fladderden. Waren zij op jacht naar een Duitser, die in de nabijheid gesignaleerd was en die er werkelijk bleek te zijn?

Nederland kon in oorlog zijn en na het eerste onheilspellende telegram was er een vrij sterke anti-Duitse stemming op Curaçao. Opgewonden groepen hadden door de straten gelopen, roepende: „Biba Wilhelmina!" Curaçao kon bedreigd worden; er moest dus althans iets gedaan worden, om het niet zonder enig verzet aan de ene of andere der oorlogvoerenden te moeten overgeven. Veel kon er niet gedaan worden; het enige was nog, aan de Zuidkust en bij de havenmond wachtposten uit te zetten, om ten minste niet geheel onverwachts overvallen te worden. Dat geschiedde dan ook; er werden posten geplaatst, die, zodra zij iets verdachts waarnamen, dit via naburige posten aan het fort Amsterdam moesten melden. Zijn die alle voldoende waakzaam geweest? Er is enige reden, om daaraan te twijfelen.

Althans op zekere morgen bij het aanbreken van de dag lag voor de ingang van de haven een Duits oorlogsschip, gereed, om na verkregen vergunning naar binnen toe te stomen. Dat was de „Karlsruhe", een schip, dat later in de oorlog op de Oceaan schijnt verdwenen te zijn. Grote consternatie in het fort! Op het signaal „Alarm" snelde ieder naar de hem aangewezen post. Een der luitenants, die met het commando over een sectie aan de overzijde van de haven belast was, kon niet spoedig genoeg zijn koppel en schede vinden en snelde in de looppas met ontblote klewang in de hand over de brug naar zijn post bij het Riffort!

Intussen was aan boord van het schip een sloep gestreken en liet de Duitse Commandant een onderhoud met den Gouverneur verzoeken. Dat werd hem verleend en het bleek toen, dat het schip gebrek aan brandstof had en wenste de kolenvoorraad aan te vullen. Nog was niet bekend, of Nederland in de strijd betrokken was en, gezien de geruchten omtrent schending van ons grondgebied, was het niet onmogelijk, dat wij met Duitsland in oorlog waren. Was dat niet het geval, dan bestond tegen de leverantie van kolen geen bezwaar, mits het schip binnen 12 uren de haven weder verlaten zou hebben. Daartoe verbond de commandant zich en stemde er tevens in toe, zich met zijn bemaning als geinterneerd te zullen beschouwen, indien nog inmiddels bleek, dat oorlogstoestand tussen Nederland en Duitsland ingetreden was.

Het was een spannende dag, spannend voor de Duitse matrozen, die, naar men hoorde, reeds gedurende 2 × 24 uren geen rust gehad hadden, en die nu, daar de Curaçaoënaars weigerden, voor de Duitsers te werken, zelf kolen moesten laden. Spannend ook voor de autoriteiten, die de verantwoordelijkheid voor de genomen beslissing te dragen hadden.

En die spanning werd nog verhoogd, toen omstreeks 8 uur in de morgen de semaphore op het fort Nassau in cijfers het signaal vertoonde „Oorlogsschip", kort daarna gevolgd door een tweede sein: „Franse vlag".

Zou er nu wellicht in of bij de haven van Willemstad een zeegevecht plaats hebben? De scholen waren juist begonnen en bezorgde ouders snelden over de brug, om hun kinderen tijdig vóór de communicatie verbroken zou zijn, naar huis aan de Overzijde te halen. De Duitse commandant was juist bij den Gouverneur op diens bureau, toen een ordonnans kwam melden: „Een Frans oorlogsschip voor de haven!"

Gelukkig, het bleek een loos alarm te zijn. Op de seinpost had men de vlag niet goed kunnen onderscheiden; het gesignaleerde schip was slechts een Peruaans oorlogsscheepje, dat enige missives aan den consul kwam brengen!

Een gevecht bij Curaçao had dus niet plaats; de Duitse zeelieden werkten de gehele dag onafgebroken door en tegen 6 uur in de avond was het schip gereed, om weder te vertrekken. In de vallende duisternis zette het zich met flauwe lichten in beweging; van een schip, dat aan de kade van de, destijds nog bestaande, Amerikaanse „Red D Line" lag en aan boord waarvan zich Duitse passagiers bevonden, weerklonken juichkreten en het „Heil dir im Siegerkranz", de Curaçaose bevolking bewaarde het stilzwijgen. En, toen het schip tussen de forten doorgleed, werd het laatste sprankje licht aan boord gedoofd en ging het de donkere zee op, een onbekende toekomst en waarschijnlijk zijn ondergang tegemoet. Nooit heeft men daarna van die „Karlruhe" gehoord [1]); alleen werd enige tijd later in Suriname een leeg opgepikte sloep aangebracht, die de naam van het verdwenen schip vertoonde.

Daarna ging op Curaçao het leven rustig zijn gang. Enkele zaken begonnen schaars te worden, maar, daar het scheepvaartverkeer met Amerika voortging, was er geen sprake van de ontberingen, die men zich weldra in het Moederland moest getroosten.

Maar, er was een andere moeilijkheid en wel deze, dat men zich op een eiland bevond en dat niet kon verlaten, als het verkeer ter zee te eniger tijd geheel gestaakt moest worden. Op zeer ongeregelde tijden kwamen nog wel enkele boten der K.W.I.M. via Suriname aan, maar, het was te vrezen, dat daaraan wellicht spoedig een einde zou komen en voor al, dat zij de thuisreis niet meer zouden kunnen volbrengen. Dit laatste zou een groot ongerief betekenen voor diegenen, die noodzakelijk naar Suriname moesten reizen. Schrijver dezes behoorde daartoe; een benoeming in Suriname, die kort te voren was afgekomen, noodzaakte hem, zich, zo mogelijk, daarheen te begeven. Maar, bestond die mogelijkheid nog? De „Prins Maurits", voor ons een goede bekende, waaraan de aangenaamste herinneringen aan een vroegere reis verbonden waren, lag aan de Handelskade te Willemstad. Daarheen dus, om informaties in te winnen! „Kapitein, wanneer vertrekt U?" Antwoord: „Morgen, op reis naar New-York". „Komt U nog terug?" „Ja, naar wij hopen op de gewone tijd". „En dan?" „Dan van hier naar Suriname". „Is dat zeker?" „Ja, dáárvoor heb ik reeds orders, maar, of ik verder ga......" Maar dat interesseerde den vrager op dat ogenblik minder; de reis naar Suriname was dus nog mogelijk. En het bleek later gedurende maanden de laatste thuisreis geweest te zijn. Op 6 Januari 1915 des morgens ongeveer 9 uur lag het schip gemeerd aan de steiger van de K.W.I.M. te Paramaribo. Eén reis deed het later nog; op de volgende verging het met man en muis in een storm, vermoedelijk op de hoogte van Kaap Hatteras op de Oostkust van Noord-Amerika. Het laatste, dat men ervan vernam, was een radiobericht: „Wij zinken snel!" Een aangrijpende tijding voor hen, die officieren en velen der bemanning zo goed gekend hadden!

Ook in Suriname was het rustig en bemerkte men van de ellende in West-Europa niet zoveel. Gebrek aan de dagelijkse levensbehoeften was er niet en kwam er ook niet gedurende de volgende jaren. Men bemerkte nauwelijks dat in Europa duizenden in de loopgraven als wilde dieren elkander beloerden, dat dood en verderf over bloeiende landstreken werden uitgezaaid, dat de vrije zee vol geheimzinnige gevaren was, dat levensgeluk, welvaart en voorspoed voor ontzaglijk velen voor onafzienbare tijden vernietigd werden. Slechts enkele tekenen wezen erop, dat het in de buitenwereld een abnormale toestand was. Gemunt geld zag men weldra haast niet meer; zilverbons van een rijksdaalder, een gulden en van vijftig cent deden hun intrede, de laatste vooral, door het onophoudelijk van de hand tot hand gaan, [illegible] alleronsmakelijkst. En, wat ook enigszins schaars begon te worden, toen de V. St. aan de oorlog gingen deelnemen, was tarwemeel, „blom", zoals men in Suriname zegt. Erg was dat niet; tarwemeel kan desnoods door andere meelsoorten vervangen worden, door maismeel, of wat een vruchtbaarder tropenland verder kan opleveren. Maar ...... brood van maismeel gebakken, smaakte velen niet, die zich maar moeilijk konden voorstellen, dat aanpassing aan buitengewone omstandigheden onvermijdelijk was, die niet aan den lijve hadden ondervonden, welke gebrek aan het aller-noodzakelijkste in de oorlogvoerende en zelfs in de neutrale landen was gaan heersen. Maisbrood smaakte niet, er moest tarwemeel komen, om weer wittebrood te kunnen bakken! En het kwam er, al leek het ons en velen met ons ook niet zo onontbeerlijk. Voor Curaçao, dat zo goed als geen eigen voedingsmiddelen voortbrengt, was dat iets anders, maar voor Suriname, het vruchtbare tropenland!

De „Vulcanus", een schip van de K.N.S.M., waarin geleidelijk de K.W.I.M. werd opgenomen, dat gedurende geruime tijd op Curaçao in het Schottegat werkloos had gelegen en dat er ter nauwernood aan ontkomen was, door de regering der V. St. in beslag genomen te worden, de „Vulcanus" bracht uitkomst! Het schip haalde een lading meel uit Argentinië, gedeeltelijk voor Suriname, gedeeltelijk voor Curaçao. De periode van het oorlogsbrood was ten einde!

Maisbrood en onsmakelijke „bankoenotoe" (bons van 50 cts.) zijn eigenlijk de enige directe oorlogs-herinneringen, die uit Suriname overbleven. Die waren nog wel te dragen; de latere, indirecte zijn ernstiger.

[1]) Later schijnt een ander schip die naam gekregen te hebben. Althans, een der officieren van het Britse oorlogsschip „Wistaria", die de overgave der Duitse schepen bij de Scapa Flow had bijgewoond, vertelde mij, dat dáár ook een „Karlsruhe" geweest was.

DE HEER EN MEVROUW
Butôt — Goossens
geven met vreugde kennis van de geboorte van hun zoon
LOUIS.
26 OCTOBER 1939.
ST. ELISABETH GASTHUIS.

EMMASTAD.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Algemene athletiek wedstrijden.

Het ligt in de bedoeling op Zondag 12 November a.s. een algemeene athletiekdag te houden voor alle leden van de Sportclub.

Zowel dames, veteranen en junioren van alle afdelingen der Sportclub worden in de gelegenheid gesteld hieraan deel te nemen.

Een volledig programma zal nog worden opgegeven, maar wij kunnen U reeds thans mededelen dat onderstaande nummers zullen worden uitgevoerd:

voor Dames	60 m. hardlopen
	Verspringen
	Hoogspringen
voor Veteranen (boven 40 jaar)	60 m hardlopen
	Hoogspringen
(boven 35 jaar)	80 m hardlopen
	Verspringen
voor Junioren	60 m hardlopen
	Verspringen
	Hoogspringen
	jongens en meisjes
voor Heren	100 m, 200 m, 400 m en 800 m hardlopen
	Speerwerpen, discuswerpen en kogelstoten Doelschieten en balverwerpen
	Hoogspringen, verspringen, hink-stap-sprong, Duitse 3-sprong, Polsstok verspringen en hoogspringen.

Verder zal er tussen de verschillende afdelingen, zoals Voetbal, Tennis, Korfbal, Hockey, een estafette worden gehouden van 4 × 80 m voor heren en 4 × 60 m voor dames; en tot slot een Olympische estafette.

De Athletiekcommissie.

Hockey.

Op Zaterdag, 28 en Zondag 29 October a.s. zullen op het Asiento terrein wedstrijden tussen ploegen van zes man („sixes") plaats vinden.

De deelnemende vereenigingen zijn:
Van Engelen met 2 teams.
Kwiek met 2 teams.
Asiento met 4 teams.

De wedstrijd-duur zal 2 × 15 minuten bedragen.

In verband met de vroeg invallende duisternis, zal **Zaterdagmiddag precies om half vijf en Zondag om kwart voor vier** worden begonnen. De aanvoerders worden verzocht hieraan stipt de hand te houden, daar geen uitstel wordt verleend.

Programma.
Zaterdag, 28 October 4.30 p.m.
1. Van Engelen A — Kwiek A
2. Asiento A — Asiento B
(rood shirt) (wit shirt)
Zaterdag, 28 October 5 p.m.
3. Asiento C — Van Engelen B.
4. Asiento D — Kwiek B.
Zondag, 29 October 3.45 p.m.
5. Winnaar 1 — C.S.C.
Zondag, 29 October 4.15 p.m.
6. Winnaar 2 — Winnaar 5
7. Winnaar 3 — Winnaar 4.
Zondag, 29 October 5. p.m.
8. Winnaar 6 — Winnaar 7.
Bij elk spel beslist loting.

De wedstrijdleiding berust bij de **Heren Zaalberg en de Boer.**

VAN ARUBA

Dezer dagen vernamen we dat een der hogere ambtenaren, die enige jaren op Aruba werkzaam is geweest en nu in Curaçao woont, zich steeds opnieuw verbaast over het absolute gemis aan kennis van Aruba en Arubaanse toestanden, zelfs bij de hoogste ambtenaren op Curaçao.

Ons verwondert dat in het geheel niet. Het zou ons slechts verbaasd hebben, zo het onze vriend niet opgevallen was.

Het is dezelfde ondervinding die ambtenaren, die van Curaçao naar Aruba overgeplaatst worden, na enige tijd bij zichzelf opdoen.

Men kent in Curaçao eigenlijk alleen de naam „Aruba". Men weet dat er ook zo'n oliemaatschappij werkt, dat op Aruba zelfs twee olieraffinaderijen zijn; dat er goed betaald wordt, heeft men misschien ook wel eens gehoord. En gaat de belangstelling iets verder, dan weet men wellicht zelfs, dat de Amerikaanse oliemaatschappij daar, de Isla zelfs in grootte voorbij gestreefd heeft. Maar daarmee is de kennis dan ook wel zo goed als uitgeput.

Het ligt voor de hand. Hoe zou men zich kunnen interesseren voor een eiland, dat men verder niet kent en waar men nooit geweest is.

Het is dus heel begrijpelijk dat als men in Curaçao woont en daar zijn werk heeft, zich weinig of niet bemoeit met wat Aruba betreft.

Dit is ook helemaal niet erg. Maar gevaarlijker wordt het, als zij die Aruba mee moeten besturen, en dat zijn toch de hogere departementschefs, ook van Aruba niets of bitter weinig weten.

Nu is er een tijd geleden wel eens een loffelijke poging gedaan om hierin verbetering te brengen. De hogere chefs zouden op geregelde tijden hier moeten komen. Maar men vroeg zich al direct af, of zo'n dagje uit nu veel succes kan hebben. Een bestuurder moet leider zijn en niet geleider. Moet zelfstandig toestanden bestuderen om initiatief te kunnen nemen.

Besturen wil toch niet zeggen, op voorstellen door anderen gedaan, met een „akkoord" dan wel „niet" of „ach, man, dat kost te veel, wat Curaçao hoor" te antwoorden.

Men zou hier zelf initiatief moeten nemen. Het beste initiatief heeft men de vaklui nodig die op Curaçao zitten, en wier salaris Aruba dik mee betaalt, maar van wier diensten, als blijkt, men hier weinig of niet profiteert.

Dan heeft Aruba nog zijn volksvertegenwoordiging! Namelijk een politieraad, samengesteld uit den Gezaghebber als voorzitter en 2 landraden als leden, die gedacht als een soort volksvertegenwoordiging, de belangen van het eiland en het volk hebben te behartigen, en den Gezaghebber bekend te maken en te adviseren van advies te dienen.

Maar wat is het nuttig effect van deze instelling? Men leze er de verslagen maar eens op na en vergelijke deze met de begrotingen in Curaçao voor Aruba gemaakt. Het heeft er dan veel de schijn van alsof met dit college in het geheel geen rekening gehouden wordt.

De fout alleen bij Curaçao? Neen, we menen dat op Aruba zelf ook meer belangstelling betoond behoorde te worden. Weten de Arubaanse Statenleden wat in de politieraad behandeld en voorgesteld wordt? Wonen zij zo'n vergadering wel eens bij? Confereert men wel eens met de leden van de politieraad? Het is mogelijk. Maar aan de gevolgen te zien, zou men het sterk willen betwijfelen.

We hebben in de Koloniale Staten de politieraad nog nooit horen vernoemen.

Integendeel. Toen de havenkwestie urgent werd, behandelde men deze zaak niet door de politieraad, wat de gewone weg geweest zou zijn, maar promoveerden zich enige belanghebbenden zelfstandig tot een havencommissie en behartigden zelfstandig hun belang en met succes. Wel een bewijs hoe weinig vertrouwen men in de „volksvertegenwoordiging" stelt.

Het is toch eigenlijk een lacune dat een eiland, van betekenis als Aruba — altijd gesproken in vergelijking met Curaçao — geheel en al afhangt van Curaçao, waar men het niet kent.

We zeiden van de betekenis van Aruba in vergelijking met Curaçao. Vergelijk eens het aantal inwoners; de opbrengst der belastingen, het aantal der aangeslagenen in de inkomstenbelasting.

Men moet zich niet laten bedriegen door de aanblik die Oranjestad biedt in vergelijking met de Breedestraat en Heerenstraat in Curaçao. Op Aruba met een kleiner aantal inwoners, is niet één centrum, zoals op Curaçao, maar zijn er twee. Oranjestad en San Nicolaas. Waren beiden tot één verenigd, dan zou het een heel ander stadsbeeld geven.

Dit alles is het juist, dat naar wij menen, een heel verkeerde indruk wekt bij degenen, die slechts nu en dan, en dan vliegensvlug Aruba bezoeken. En meent men dan, dat men „het wel gezien heeft", dat „men het wel weet", dan geeft men juist het grootste bewijs, dat men er niets van weet.

Het lang gekoesterde ideaal van den tegenwoordigen Gezaghebber is een meer uitgebreide politieraad, een soort gemeenteraad.

Dit schijnt echter zéér moeilijk, misschien voorlopig door allerlei omstandigheden, waar we hier niet verder op in kunnen gaan, onmogelijk te zijn.

Maar dan, kan het niet van binnen uit komen, dan moet het van boven af geregeld worden en dient er een weg gevonden te worden dat, als er iets over Curaçao over Aruba beslist wordt, dit gedaan wordt door mensen die Aruba kennen en met liefde voor hun taak dan ook de ware belangen van Aruba daadwerkelijk en krachtig behartigen.

Het gevoel dat men op Aruba maar tevreden moet zijn met de kruimels die van de rijkvoorziene tafel in Curaçao overschieten, welke tafel Aruba voor een groot gedeelte helpt dekken, zou dan ook verdwijnen, en daarmede de ontevredenheid, geboren uit een soort onbewuste afgunst op Curaçao.

CURACAO.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

In activiteit hersteld:

Mej. S. F. Schotborgh, adj. commies op het bureau van de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand op Curaçao; datum ingang: 23 October 1939.

Eervol ontslag aan:

Charles J. Rademaker, veldwachter in Curaçao, op eigen verzoek; datum ingang: 1 November 1939.

Benoemingen:

E. D. Kirindongo. tot veldwachter in tijdelijke dienst.

De Gezaghebber van Aruba; tot Hoofd van de Luchtbeschermingsdienst op dat eiland.

F. M. Thyssen, 1e luitenant der Artillerie van de Koninklijke Landmacht; tot plv. Hoofd van die dienst op Aruba.

E. C. J. M. van de Laarschot, 1e luitenant der Infanterie van de Koninklijke landmacht ;tot Hoofd van de Luchtbeschermingsdienst op Curaçao.

M. B. Bartels Dafl, Hoofd van het Centraal Bureau voor het Bevolkingsregister in Curaçao; tot plv. Hoofd van de dienst op Curaçao.

De Gouvernements-Secretaris,
Gronemeyer.

EXAMENS VOOR LANDMACHINIST.

Op 14, 15 en 16 September is voor het eerst op Curaçao examen afgelegd voor het voorlopig diploma Landmachinist, zowel voor stoom als voor motoren.

Dit examen werd afgenomen namens de „Examencommissie voor Landmachinisten" te Amsterdam, onder toezicht van een Gouvernements gedelegeerde. De diploma's uitgegeven door deze Examencommissie zijn dus Nederlandse diploma's.

Voor dit examen hadden zich 17 candidaten opgegeven, waarvan 7 voor het examen stoom en 10 voor het examen motoren. Voor dit laatste examen hebben 2 candidaten zich terug getrokken.

Bij den Heer S. C. Schouten, secretaris van bovengenoemde Examencommissie voor Curaçao, is Dinsdag telegrafisch bericht binnen gekomen omtrent de uitslag van dit examen.

Geslaagd zijn voor het voorlopig diploma landmachinist STOOM, de Heren:

[illegible] F. J. de Vries, L. C. Samson, H. E. v. Velzen en J. F. Jumelet.

Voor het voorlopig diploma landmachinist MOTOREN, de Heren: G. P. Jansen, L. C. Samson en G. E. Maduro.

De laatstgenoemde G. E. Maduro is oud-leerling van de Ambachtsschool St. Jozef, alhier en heeft in December j.l. het einddiploma van de Ambachtsschool behaald.

Tegen het einde van volgend jaar zal wederom gelegenheid zijn om examen af te leggen, zowel voor voorlopig als voor diploma A.

BIJ ONZE OVERBUREN.

In het welbekende tijdschrift "SIC" van Caracas, lazen wij een korte samenvatting van een speech, die Pater M. Aguirre Elorriaga voor de radio hield, over de economische toekomst van de provincie Falcon.

Naar men waarschijnlijk weet, is Falcon de provincie van Venezuela, die juist recht tegenover Curaçao ligt.

Nu in de regentijd zien we vaag de bergen van Falcón.

Welnu, deze pater Jezuit klaagt erover, dat dit enorme gebied zo renteloos blijft liggen, hele stukken zijn bijna ontvolkt en zeer terecht merkt hij op: „Hoe zouden de naties van Europa elkaar zulk een rijk land betwisten"

Intussen heeft men echter plannen gemaakt om dit land wat naar boven te heffen. De president van Venezuela, die de gewoonte heeft, om nu en dan eens een van zijn provincies te bezoeken, bracht dit jaar een visite aan Falcón.

Men is reeds begonnen met de hervormingsplannen uit te voeren.

Men wil n.l. vier grote werken laten uitvoeren. En wel ten eerste: Een spoorweg aanleggen van Coro naar La Vela. Coro zal zodoende ten leven worden opgewekt. Deze spoorweg is gereed gekomen.

Ten tweede: Een spoorweg naar het berggebied om de producten gemakkelijker te vervoeren.

Ten derde: Een spoorweg naar de provincie Zulia om producten naar het oliegebied te kunnen brengen; en vandaar export te krijgen. Deze spoorweg schijnt zo belangrijk, dat een oliemaatschappij deze spoorweg in één jaar zal aanleggen (we wetten niet welke oliemaatschappij).

En ten vierde: Een verbetering van de haven van La Vega.

Door dit laatste wil men dan de handel die nu over La Guaira of Maracaibo loopt, langs Coro leiden.

Zodoende zal men dan ook, meent men **de handel die zich nu op Curaçao concentreert**, over kunnen brengen naar Coro.

Men kan van deze plannen niet zeggen, dat alles maar plannen zijn, de spoorweg Coro—La Vega schijnt inmiddels reeds aangelegd.

We hopen, dat er wat vertier mag komen in het handelsleven, daar aan de overkant; de concurrentie zal niet zo geweldig zijn.

X.

DE AUTO EN HET PAARD.

Een loslopend paard, dat in botsing kwam met een personen-auto, werd zodanig verwond, dat het ter plaatse moest worden afgemaakt.

JONG GELEERD...............

Wegens diefstal van ruim dertig gulden is door de Politie aangehouden en geverbaliseerd de 14-jarige dienstbode M.

Terzake diefstal van een aantal horloges is door de Politie proces-verbaal opgemaakt tegen een aantal jongens.

COMITÉ VOOR GEMOBILISEERDEN.

Hierbij wordt ter kennis van de burgerij van Curaçao gebracht, dat bovengenoemd comité onder eerevoorzitterschap van Mej. W. J. E. Wouters is opgericht met het doel de ontspanning, de ontwikkeling enz., van de gemobiliseerden op Curaçao ter harte te nemen.

Het comité is onderverdeeld als volgt:
Centraal comité
Financieel comité
Militaire krant comité
Cantine en zwembad comité
Ontspanning en ontwikkelings comité en
Tijdschriften comité.

Het Centraal comité verzoekt een ieder haar streven te steunen door in ruime mate gevolg te geven aan de verzoeken die tot hem gericht zullen worden door genoemde comité's.

Centraal comité
Mr. A. A. G. Smeets, voorzitter
M. B. Bartels Daal, secretaris
C. N. Winkel, Penningmeester
W. F. G. Mensing
J. Haayen.

PAUSELIJKE ENCYCLIEK.

Z. H. Paus Pius XII heeft gisteren van uit Castel Gandolfo zijn eerste encycliek doen verschijnen.

Zoals gewoonlijk is deze encycliek genoemd naar de beginletters van het Pauselijk rondschrijven „Summi Pontificatus".

Van wat de telegrammen er over melden, wijst de Encycliek op de noodzakelijke terugkeer naar Gods geboden om de vrede te herwinnen.

Zodra, aldus de Encycliek, men het gezag van God begon te ontkennen, matigde het wereldlijk gezag zich een absolute autonomie toe, welke alleen aan God toekomt!

De Encycliek verklaart dat er twee gronddwalingen zijn in het huidige agnosticisme. De eerste is het vergeten van de menselijke solidariteit en naastenliefde; en de tweede de onafhankelijkheid van het burgerlijk gezag van het Opperwezen.

Door de Staat te beschouwen als het einddoel waaraan alles onderworpen is, kan geen ware en duurzame voorspoed ontstaan voor de volkeren.

Wanneer de oorlog beëindigd zal zijn, aldus de Encycliek, zal de nieuwe orde van zaken niet mogen gevestigd worden op de egoistische belangen van bepaalde groepen, maar op de natuurlijke wet van de Goddelijke Openbaring.

ONDERSCHEIDING.

De Heer B. L. Maduro, Engels viceconsul op Curaçao, werd door Zijne Majesteit de Koning van Engeland onderscheiden met het erelidmaatschap van de civiele afdeling van de orde van het Britse Rijk.

Onze gelukwensen.

DE P.G. VAN SURINAME HIER.

Mr. M. de Niet Procureur Generaal van Suriname brengt momenteel een korte tijd op Curaçao door.

Ons welkom.

HET NEDERLANDS ESKADER.

H. Ms. van Kinsbergen met de onderzeeboten O. 15 en O. 20 worden niet vóór Dinsdag hier verwacht.

FILMBESPREKING.

„DE PALJAS" (Roxy).

Het is een gelukkige gedachte geweest van de Directie van het Roxytheater, om ter afwisseling van de vele (té veel) Amerikaanse films, de Engelse verfilming van de opera „Paljas" te brengen.

De heerlijke muziek van Leoncavallo en de technisch fijne zang van Richard Tauber geven een genotvolle avond. Tauber speelt de rol van Canio, de Paljas, en hij opent de film met de beroemde Proloog, op bijzondere wijze uitgebeeld. Canio, gehuwd met Nedda, de artiste, die hij hartstochtelijk liefheeft, trekt met zijn artisten door de landen van Europa. Hij is zeer gelukkig en zingt zijn grote liefde uit. Maar Nedda bedriegt hem op lichtzinnige wijze en wil hem verlaten. Als het bedrog ten slotte aan Canio bekend wordt, zingt hij het Smartlied van den Paljas uit „lacht dan Paljas — al breekt je hart van droefheid", maar hij moet optreden. Het publiek begrijpt niet dat hij de zwaarste rol van zijn leven speelt; hij wil Nedda terugwinnen, maar als zij weigert, doodt hij haar en haar geliefde, die haar te hulp snelt.

In het Epiloog zegt de Paljas ons dan, dat de Comedie ten einde is.

De geluidsweergave in de film is zeer goed en vele momenten, b.v. de joyeuze intocht in Cremona, getuigen van goede regie.

In afwachting van verdere Engelse films, kunnen we deze alvast ten zeerste aanbevelen.

Oververtellen.

Wees voorzichtig met iets over te vertellen, vooral wanneer iemands naam er mede gemoeid is. Want al wordt er niets opzettelijk verdraaid, maar al te vaak komt in het verhaal van den oververteller een eigene kleur. O zo licht wordt iets anders voorgesteld dan de zaak zich heeft toegedragen en komen andere motieven naar voren dan die van den ander. Wees daarom uiterst voorzichtig met het „oververtellen" en ook uiterst voorzichtig met het beoordelen van een persoon uit de verhalen van derden. Er wordt zoveel vernield in onze waardering, er wordt zoveel kwaad gesticht in onze samenleving juist door een lichtelijk „gekleurd" oververtellen waarbij men reeds zijn eigen mening over een persoon of een geval aan anderen als het ware opdringt.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Er zal vermoedelijk volgende week een boottrein worden ingelegd Amsterdam — Lissabon.

De laatste berichten melden dat er bij Basel grote Duitse troepen-concentraties plaats hebben en pontonbruggen over de Rijn worden geslagen.

De Russische eisen zijn van dien aard dat de Finse grondwet zal moeten veranderd worden.

Leopold van België zond gisteren een radiorede uit naar Amerika, waarin België zich uitsprak om met alle middelen de neutraliteit en de vrijheid van België te handhaven. Hij sprak zijn hoop uit, dat Amerika hierin zou helpen.

Nieren verjongd — kracht hersteld zonder operatie.

KOSTBARE LUCHTSPIEGELING

Er zijn vele vormen van luchtspiegelingen. Sommige zijn van blijvende aard en kunnen van een bepaalde plaats uit dagelijks worden waargenomen. Een dergelijke luchtspiegeling is er in het Zuiden van Arizona, waar een weg door een dal voert, waar vroeger een binnenmeer lag. Automobilisten, die het dal inrijden, zien in de verte een brede, blinkende waterstrook, die ontwijkt, wanneer ze dichterbij komen. Wanneer ze aan de andere kant het dal weer uitrijden, zien zij het water weer achter zich.

De Amerikaanse Poolvorser Peary had bij zijn terugkeer van een expeditie in 1906 verteld, dat hij tweemaal witte bergtoppen van een ver, onbekend land boven de horizon had zien oprijzen. Hij noemde dat land Crockerland, en het natuur-historische museum van Amerika zond een expeditie uit, om de ontdekking nader te onderzoeken. Het expeditie-schip leed onderweg schipbreuk, waarna de leider Mac Millan begaf zich over het ijs te voet naar de plaats, waar het Crockerland moest liggen. Daar was echter geen land te vinden en Mac Millan, die begon te vermoeden, dat Peary door een luchtspiegeling bedrogen was, ging toen ook naar de plaats, van waaruit Peary Crockerland had gezien. En inderdaad zag hij op een heldere dag door zijn kijker duidelijk alle bijzonderheden, zoals Peary die beschreven had. Het was zonder twijfel een luchtspiegeling, maar een, die de Amerikanen veel geld gekost had.

Vleierij is als een sprookje, al gelooft men het niet — men hoort het toch gaarne.

HEIL DE DODEN

De heer A. B.K. schrijft in Het Volk: Alles in het leven gaat anders dan men verwacht. Jaren achtereen heb ik mezelf voorgehouden, dat we leefden in een tijd van overgang en dat ik van het nieuwe, waarnaar ik zo hunkerde, juist niets meer zou zien. De spijt, die ik daarvan had, had ik kunnen sparen.

Na de wereldoorlog, toen de ervaringen zich als rotsblokken stapelden op onze hoofden, leerde ik al de schone leuzen verscheuren, waarvoor de vijanden der oorlogshitsers in de strijd waren gegaan: Het einde van het militarisme. De vestiging allerwegen van de democratie. Het onbeperkte zelfbeschikkingsrecht der volkeren...... Wie durft één van die schone volzinnen herhalen, in het aangezicht van hetgeen we sedert dien aanschouwd hebben?

Maar als er één ding was, waarin ik met ongetelde anderen heb geloofd, dan was het, dat de grote oorlog zich in elk geval niet herhalen zou, vóór het geslacht, dat de vorige had beleefd, van de aardbodem zou zijn verdwenen.

Het was niet alleen de verdwaasde mensensoort, die men „idealisten" noemt, voor wie dit als een zekerheid gold. Vooral diegenen, die in die vorige oorlog zelf hadden meegevochten en zijn ellenden zelf hadden aanschouwd, waren die overtuiging vast toegedaan.

Als men oud wordt, laat men zich niet licht meer onder de indruk brengen van welke betoging ook. Men heeft door zoveel vernis en vertoon héén leren kijken. Maar als de oud-strijders van het ene volk zich verbroederden met hun voormalige vijanden, tegenover wie zij in het veld hadden gestaan, dan geloofde ik daarin en zei ik tot mezelf: dit zal ons behouden!

Het is nauwelijks nodig te zeggen, dat dit geloof in de laatste jaren wel uiterst wankel was geworden. Zagen wij het ongeluk niet groeien met de dag? En toch blijft er altijd een schemer van hoop, dat het ergste niet geschieden zal.

Nu hebben wij, die nog over zijn van de generatie van 1914, het ongeluk zich zien voltrekken. Europa vecht weer. De ervaringen van toen als voorbehoedmiddel zijn een waandenkbeeld gebleken.

Nu kan ik alleen nog met den Prediker zeggen: „Daarom prijs ik de doden, die reeds gestorven zijn, boven de levenden, die nog in leven zijn".

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond".

FINALE WILHELMINA BEKER.

29 October 1939: **S.U.B.T. 1 — Jong Holland 1**
Scheidsrechter: **Visser.**
Grensrechters: **Dijk en Brakke.**
aanvang 4.15 uur precies.

Bij gelijke stand 2 7½ min. verlengen. Is de stand nog gelijk dan beslist het lot.

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO NOBO.

5 November 1939:	A-klasse	Jong Holland 1 — Transvaal 1 (Visser)	
5 November 1939:	B-klasse	Volcania — Willemstad (Brakke)	*
12 November 1939:	A-klasse	S.U.B.T. 1 — Volharding 1 (Visser)	
12 November 1939:	B-klasse	Sparta — Volcania (H. Rog)	*
12 November 1939:	Juniores	Jong Holland — Volcania (Ercol)	%
19 November 1939:	A-klasse	S.U.B.T. 1 — Atletico 1 (O. Corsica)	
19 November 1939:	Res.A-klasse	Jong Holland 2 — Hercules 2 (Ercol)	*
26 November 1939:	A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Volharding 1 (O. Corsica)	
26 November 1939:	Res.A-klasse	Jong Holland 2 — S.U.B.T. 2 (B. L. Dijk)	*
26 November 1939:	Juniores	Hercules — Tropiales (Dania)	%

RIO CANARIO.

5 November 1939:	A-klasse	Hollandia 1 — Hercules 1 (Tuin)	
5 November 1939:	Res.A-klasse	S.U.B.T. 2 — Volharding 2 (B. L. Dijk)	%
12 November 1939:	A-klasse	Asiento 1 — Atletico 1 (Tuin)	
19 November 1939:	Res.A-klasse	Asiento 2 — Transvaal 2 (H. Rog)	
19 November 1939:	B-klasse	D.C.C. — Sparta (B. L. Dijk)	*
26 November 1939:	A-klasse	Hollandia 1 — Transvaal 1 (Tuin)	

SCHERPENHEUVEL

5 November 1939:	A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Atletico 1 (H. Rog)	
12 November 1939:	A-klasse	Hercules 1 — Scherpenheuvel 1 (Jesurun)	
19 November 1939:	Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Volharding 2 (Brakke)	
19 November 1939:	Juniores	Scherpenheuvel — Volcania (Dania)	%
26 November 1939:	B-klasse	D.C.C. — Volcania (H. Rog)	

De met % aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.
De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur .m. precies.
De andere wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 40 minuten.

Met het oog op de vroeg invallende duisternis worden de verenigingen vriendelijk verzocht op tijd aanwezig te zijn.

Heren Scheidsrechters worden verzocht tijdig de competitieleider te berichten, ingeval zij verhinderd zijn. Adres competitieleider: E. Palm, Langestraat 78,

OPSTELLING ELFTALLEN VOOR DE WILHELMINA BEKER.

S. U. B. T.

C. W. Grovell
M. Davelaar L. Jandroep
H. T. Bakhuis R. Hernandez E. Ruiz (capt.)
J. Pietersz F. Jansen C. Bosch M. Hernandez R. Bernabela

O

J. Leonora J. Scorrea G. Pardo P. Jansen R. Maduro
H. Leers (capt.) E. Leonora W. Leers
M. v. d. Gen A. Chacuto
V. Senior

JONG HOLLAND

HET BESTUUR.

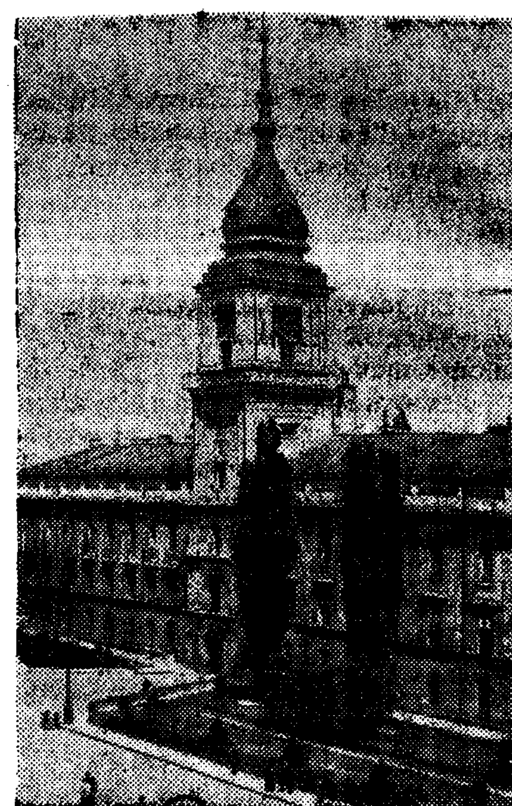

Een persfotograaf aan het front. Hij is gekleed in een anti-gas-kostuum, en draagt een helm op het hoofd.

Het oude kasteel in de hoofdstad van Polen, waar President Moscicki zijn residentie had.

Het gebrek waarmede men zelf behebt is, ziet men ook het eerst in een ander.

Stilstand is achteruitgang.

Niet van harte vergeven is feitelijk hetzelfde als in het geheel niet vergeven.

De traagheid heeft meer talenten verstikt dan de naarstigheid heeft ontwikkeld.

Zo beneveld als dikwijls onze ogen zijn, wanneer het er op aankomt onze eigen fouten en gebreken, onze eigen zonden en schuld te zien, zo helderziende zijn we meestal, als het de evenmens geldt.